

Rekenkamercommissie

Jaarverslag 2018

Februari 2019
Rekenkamercommissie Waalre
J.J.M. van den Heuvel, voorzitter
A. Teeuw, lid
J.M. van Berlo, lid

I N H O U D S O P G A V E .

1. Inleiding	4
2. Samenstelling rekenkamercommissie	4
3. Activiteiten rekenkamercommissie algemeen	4
4. Onderzoeken	4
5. Afhandeling aanbevelingen	6
6. Financiën	7

Jaarverslag Rekenkamercommissie Waalre 2018

1. Inleiding

Op grond van het bepaalde in artikel 3.7 van de Werkwijze Rekenkamercommissie biedt de rekenkamercommissie een Jaarverslag aan van haar activiteiten in het verslagjaar 2018.

2. Samenstelling rekenkamercommissie

In het verslagjaar heeft de samenstelling van de rekenkamercommissie een wijziging ondergaan. De zittingsperiode van de rekenkamercommissie liep af in 2018. De heer M.A. Koster heeft te kennen gegeven niet voor een herbenoeming in aanmerking te willen komen. In de ontstane vacature is voorzien door de benoeming van de heer A. Teeuw uit Velp. Voor de periode 2018-2022 kent de rekenkamercommissie de volgende samenstelling.

J.J.M van den Heuvel,	voorzitter
A.H. Teeuw,	lid
J.M. van Berlo,	lid

3. Activiteiten rekenkamercommissie.

De activiteiten van de rekenkamercommissie kunnen als volgt worden samengevat:

- a. Reguliere vergaderingen: In principe vergadert de rekenkamercommissie 1 x per maand, met uitzondering van de zomervakantie. In 2018 heeft de rekenkamercommissie **11** x vergaderd.
- b. Interviews: Voor het onderzoek naar de volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad zijn 12 interviews gehouden met zowel interne als externe gesprekspartners. Ook de fracties uit de gemeenteraad zijn in de gelegenheid gesteld om hun rol op dit punt aan de rekenkamercommissie toe te lichten. Dit is gebeurd in de tweejaarlijkse gesprekken, die de rekenkamercommissie met de fracties houdt. Op een fractie na hebben alle fracties gehoor gegeven aan de uitnodiging voor een gesprek.
- c. Overige activiteiten: Eenmaal bezocht de rekenkamercommissie een raadsbijeenkomst om een rapport toe te lichten. Daarnaast bracht de rekenkamercommissie op 26 en 27 september en 22 oktober 2018 werkbezoeken aan de fracties van de gemeenteraad van Veldhoven. Naast hetgeen hiervoor onder b. vermeld, zijn deze gesprekken ook gebruikt om ervaringen uit te wisselen en nieuwe onderzoeksonderwerpen op te halen. Tenslotte heeft de voorzitter van de rekenkamercommissie ook deelgenomen aan een overleg van de voorzitters van rekenkamercommissies in Zuidoost-Brabant

4. Onderzoeken.

In 2018 is de rekenkamercommissie actief geweest met de volgende onderzoeken:

a. Regionale samenwerking.

Dit onderzoek beoogt een inzicht te geven in hoe het beeld van de regionale samenwerking in de gemeente Waalre er uit ziet, waarom voor samenwerking is gekozen, welke resultaten worden beoogd en of die resultaten ook bereikt worden. Daaruit vloeit dan ook voort welke

aandachtspunten voor de vormgeving van de toekomstige samenwerking uit dit onderzoek voortkomen.

Het eindrapport van dit onderzoek is op 12 april 2018 aangeboden aan de raad. Behandeling van dit rapport heeft plaatsgevonden in de oordeelsvormende raadsvergadering van 2 oktober 2018, waarna besluitvorming heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 23 oktober 2018.

De belangrijkste aanbevelingen uit dit rapport waren:

- *Ga bij het aangaan nieuwe of bij herijking van bestaande samenwerkingsverbanden primair de mogelijkheden na om deze onder te brengen in een van de volgende drie schaalgroottes:*
 - *Schaal van 9 gemeenten uit het stedelijk gebied*
 - *Schaal van 21 voormalige SRE-gemeenten;*
 - *Schaal van 1 gemeente (bijvoorbeeld Veldhoven of Eindhoven).*
- *Neem als college en als raad de maatschappelijk meerwaarde voor de gemeente Waalre als uitgangspunt voor samenwerking en benoem dit expliciet bij de start van de samenwerking.*
- *Niet het vermeende financiële voordeel maar de inhoud moet bepalend zijn voor het aangaan van samenwerking.*
- *Leg bij het aangaan van samenwerkingsverbanden zo concreet mogelijk vast welke resultaten worden beoogd en hoe en met welke frequentie de feitelijke resultaten worden verantwoord.*
- *Maak bij onduidelijkheden over de inhoud in ieder geval procesafspraken zodat de raad op zijn minst het proces kan volgen.*
- *Maak als raad vast een effectiever gebruik van zowel het formele instrumentarium als de meer informele beïnvloedingsmogelijkheden.*
- *Geef collegeleden die actief zijn in besturen of organen van samenwerkingsverbanden heldere opdrachten mee vanuit de lokale beleidsformulering en spreek collegeladen daarop ook aan.*
- *Stel als raad vast op welke samenwerkingsverbanden je als raad nadrukkelijk wil sturen en die waarin je een meer passieve deelname voorstaat dan wel aan het college wil overlaten.*
- *Draag het college op om bij de aangewezen samenwerkingsverbanden te bepleiten, (voor zover dat al niet gebeurt) dat deze tenminste één keer in de vier jaar een meerjarenplan opstellen en dit voorleggen aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.*
- *Houdt ten behoeve van de aansturing van de als belangrijk aangemerkte samenwerkingsverbanden één maal per jaar, bij voorkeur in september, een thematische raadsbijeenkomst. Zorg er daarbij voor dat in één zittingsperiode van de raad tenminste alle als zodanig aangemerkte samenwerkingsverbanden één keer aan de orde komen.*
- *Leg in de voorstellen en besluiten tot het aangaan van samenwerkingsverbanden vast welke rol de raad van Waalre daarin vervult en op welke momenten hij in beeld komt.*
- *Maak zowel bij toekomstige besluiten tot het aangaan van samenwerkingsverbanden als bij de herijking van bestaande samenwerkingsverbanden gebruik van de aanbevelingen uit het Rapport Democratische Legitimering, de aanbevelingen uit dit rapport en het uitgewerkte afwegingskader en de daarbij bijgevoegde checklist.*
- *Sta als raad of Presidium nadrukkelijk stil bij de wijze hoe men de aan de raad geadresseerde aanbevelingen denkt vorm te geven en geef een opdracht aan het college om een voorstel voor te leggen hoe en op welke termijn men de overige aanbevelingen denkt uit te voeren.*

b. Volksvertegenwoordigende rol gemeenteraad.

Voor 2018 heeft de rekenkamercommissie gekozen voor een onderzoek naar de volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad. Doel van dit onderzoek is om inzichtelijk te maken op welke wijze de raad inhoud geeft aan zijn volksvertegenwoordigende rol en na te gaan waar eventuele verbeteringen mogelijk en wenselijk zijn.

Naast een documentenstudie heeft de rekenkamercommissie 12 interviews gehouden, waarvan 5 interne gesprekspartners (ambtenaren/bestuurders) en 7 externe gesprekspartners (verenigingen, W100 en Ondernemerscontact).

Ook de fracties uit de gemeenteraad zijn op dit punt bevestigd. Tijdens de reguliere werkbezoeken van de rekenkamercommissie aan de fracties uit de raad, hebben deze kunnen aangeven hoe zij denken die rol te moeten invullen. Ook is in grote mate positief gereageerd op het voorstel om in een werksessie enkele actiepunten voor die rol nader te concretiseren.

Einde 2018 verkeert dit onderzoek in een afrondende fase. Behandeling daarvan zal in het voorjaar van 2019 plaatsvinden.

5. Afhandeling aanbevelingen.

In het Jaarverslag wordt door de rekenkamercommissie jaarlijks een overzicht opgenomen van de stand van zaken van afhandeling van eerdere aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Daarmee wordt aan de raad een controlemiddel aangeboden om te volgen, hoe het met de afhandeling van de uitgebrachte aanbevelingen staat.

Volledigheidshalve wordt er op gewezen, dat de rapportage over de stand van zaken van de afhandeling van aanbevelingen volledig de verantwoordelijkheid van het college is. De rekenkamercommissie heeft de juistheid van die verantwoording niet onderzocht.

Samengevat geeft deze verantwoording van het college het volgende beeld:

RAPPORT	JAAR	Totaal aantal aanbevelingen	Hiervan afgewikkeld Tot en met 2017	Nog af te handelen volgens RKC	In 2018 afgehandeld	Nog af te handelen	Percentage afgehandeld
<i>En nu de transformatie centraal</i>	2017	8	0	8	6	2	75%
<i>Een goed begin is het halve werk</i>	2018	5	0	5	5	0	100%
<i>Samen is soms beter</i>	2018	13	0	13	9	4	69%
TOTAAL		26		26	20	6	77%

Bij deze verantwoording door het college worden door de rekenkamercommissie de volgende kanttekeningen geplaatst:

- De verantwoording van het college is niet altijd toegespitst op de pointe van de aanbevelingen, hoewel die de aanbevelingen wel raakt. Soms zijn er wel eerste stappen gezet, soms lopen bepaalde acties nog of zijn nog vervolgstappen nodig.
- De bewaking van de afhandeling is de primaire verantwoordelijkheid van de raad zelf. De rekenkamercommissie heeft een eerste aanzet gegeven of een aanbeveling al dan niet als afgehandeld kan worden beschouwd. Soms is de verantwoording echter meervoudig te interpreteren. Het is daarom aan de raad om aan te geven of de acties van het college als afdoende worden beschouwd, dan wel een opdracht wordt gegeven tot nadere uitwerking;
- Sommige aanbevelingen hebben een continu karakter. Het wordt wel belangrijk geacht dat daaraan ook in de toekomst aandacht wordt geschonken en dat daarop ook wordt gecontroleerd.
- Er wordt een voorstel voorbereid om een overzicht van alle aanbevelingen periodiek in

het college en vervolgens in het Presidium te behandelen, teneinde continu aandacht te geven aan de afhandeling daarvan.

6. Financiën.

Onderstaand treft u het financiële overzicht aan van de feitelijke uitgaven van de rekenkamercommissie over 2018:

Omschrijving	Raming	Werkelijk	Restant
Kosten rekenkamercommissie	22.500	20.749,51	1.750,49
TOTAAL	22.500	20.749,51	1.750,49

Daarmee zijn de werkelijke kosten van de rekenkamercommissie binnen de raming gebleven.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de
Rekenkamercommissie van 6 februari 2019

Drs. J.J.M. van den Heuvel,
Voorzitter

BIJLAGEN

Overzicht en stand van zaken aanbevelingen rekenkamercommissie.

(In "rood" de toelichting, zoals die in 2017 was verstrekt)

(De gekleurde aanbevelingen zijn door de Rekenkamercommissie vooralsnog als "afgewerkt" aangemerkt)

Tabel 1: Doorwerking aanbevelingen rapport "En nu de transformatie centraal"

Nr.	Aanbeveling	Aan wie	Doorwerking
1.1	<p>Geef het college opdracht een proces te starten om te komen tot actualisering van de beleidskader(s) in het sociale domein.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De hectiek van de invoering van de transitie is voorbij; - De transformatie is een complexe opgave met langere looptijd, waar de komende jaren op moet worden gestuurd; - Inmiddels is op landelijk en lokaal niveau betere informatie en ook ervaringskennis beschikbaar; - Door een sanering in de vele, veelsoortige beleidsnota's kan een meer samenhangend beleidskader voor het sociaal domein ontstaan, waarin ook het onderdeel participatie een plaats krijgt; het overzicht en de sturing in het sociaal domein zijn daarmee gediend; 	Raad	<p>De raad heeft een werkgroep gehad met als resultaat een vastgesteld initiatiefvoorstel. In dit voorstel wordt geconcludeerd dat de Visie Persoonlijk & dichtbij nog steeds gedragen wordt door de Raad</p> <p>De nieuwe raad heeft de visie Persoonlijk en Dichtbij in hun coalitieakkoord opnieuw onderstreept. Deze basis geldt dus nog steeds.</p> <p>Zoals de reactie van het college was op het rekenkamerrapport wordt met het nieuwe college en nieuwe raad in 2019 nieuw jeugdbeleid (LEJA; Lokaal Educatieve Jeugd Agenda) opgesteld op interactieve manier met burgerparticipatie.</p> <p>De samenhang met de participatiewet vindt vooral plaats op uitvoeringsniveau in het CMD. Vanaf 2018 werkt de gemeente Waalre samen gemeente Veldhoven. De grote verandering met de samenwerking met de gemeente Eindhoven is dat de consultants van de gemeente Veldhoven in ons CMD zit. Hierdoor is er een continue afstemming en kan maatwerk worden geleverd.</p>
1.2	<p>Leg bij dit nieuwe beleidskader ook de alternatieve mogelijkheden of scenario's voor, waardoor het inhoudelijk debat in de raad wordt gestimuleerd.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - In het sociaal domein dienen zich veel keuzemogelijkheden aan; - Het vertalen van verschillende keuzemogelijkheden in scenario's bevordert het politieke debat over het sociaal domein. 	College/organisatie	<p>Het beleidskader is niet vernieuwd; Zie aanbeveling 1.</p> <p>Idem</p>
1.3	<p>Maak het voor de raad beter mogelijk te gaan sturen op de hoofdlijnen door doelen en bijbehorende effectindicatoren te formuleren.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Op basis van een stip op de horizon ofwel de gewenste situatie in het sociaal domein kunnen doelen met bijbehorende effectindicatoren worden benoemd; 	College/organisatie	<p>Met de raads werkgroep is een overzicht gemaakt wat 2 keer per jaar bij de turap wordt gevoegd om de raad te informeren met indicatoren. Dit is een groeimodel.</p> <p>Er is in 2018 meegedaan aan een landelijke pilot verantwoord in het sociaaldomein. De conclusie die hieruit te halen is dat de gemeente Waalre over veel informatie beschikt. Echter deze</p>

Nr.	Aanbeveling	Aan wie	Doorwerking
	<ul style="list-style-type: none"> - Daarbij moet ook de huidige situatie (de nulmeting) in beeld komen; - Voor de effectindicatoren kan gebruik worden gemaakt van beschikbare informatie, naast periodiek aanvullend onderzoek 		<p>moeten nog in een leesbaar dashboard worden gezet zodat op verschillende niveaus, raad, college, MT, beleid makkelijk de juiste informatie beschikbaar is.</p> <p>Naar aanleiding van deze pilot is ook duidelijk dat veel gemeenten worstelen met de effectindicatoren, maar er is een basis gelegd.</p>
1.4	<p>Maak heldere afspraken met elkaar hoe op basis van een geactualiseerde visie op de transformatie de rolverdelingen en de fasering van de uitvoering wordt gezien.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De transformatieopgave bestrijkt vele jaren, is complex van aard en kent een betrokkenheid van veel spelers als inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven; - Het helder maken wie welke rol te spelen heeft en welke verwachtingen naar elkaar toe bestaan helpt om deze complexe opgave succesvol ten uitvoering te brengen; - Door bewust gebruik te maken van de fasering in de transformatieopgave wordt helder wanneer wat aan de orde moet komen in de raad en in de uitvoering. 	Raad/ College	<p>De visie is niet vernieuwd</p> <p>De visie Persoonlijk & Dichtbij is door de nieuwe raad opnieuw onderstreept en blijft de basis voor het beleid.</p> <p>Door veel strubbelingen in de samenwerking rondom Inkoop is er weinig tijd geweest om te besteden aan de transformatie in 2018.</p>
1.5	<p>Geef de nieuwe doelstellingen voor het sociale domein ook een plaats in de programmabegroting, zodat de afstemming tussen het beleid in het sociaal domein en de P&C-cyclus wordt verstevigd.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het voornemen bestaat om de programmabegroting en het jaarverslag te verbeteren, onder meer door de opname van effect- en prestatie-indicatoren. - Het ligt voor de hand in deze werk met werk te maken door de geactualiseerde doelen en indicatoren in de beleidsdocumenten voor het sociaal domein en in de P&C-cyclus te gebruiken. - Het overzicht en de samenhang worden daarmee versterkt, wat de sturing overzichtelijker en makkelijker maakt. 	Raad/ College	<p>Na de transitie wordt nu ingezet op de transformatie. Jeugdpreventie is een speerpunt. De raad heeft € 250.000 beschikbaar gesteld om in te zetten voor preventie.</p>
1.6	<p>Richt de informatievoorziening aan de raad sterker op de beleidsdoelstellingen en de afspraken over de fasering van de uitvoering.</p> <p><u>Overwegingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Op dit moment heeft de periodieke informatievoorziening over het sociaal domein qua inhoud een sterk ad-hoc karakter en is weinig gekoppeld aan de beleidsdoelen; - Een overzicht van wanneer, welke informatie aan de raad wordt aangereikt kan hierbij helpen. 	College/ organisa tie	<p>De Raad heeft bij het initiatiefvoorstel van de werkgroep een overzicht met gegevens vastgesteld. Dit overzicht is een groeimodel en wordt uitgebreid.</p> <p>Idem</p>

Nr.	Aanbeveling	Aan wie	Doorwerking
1.7	<p>Kom op basis van de meer passende informatie vanuit het college en ambtelijke organisatie ook tot daadwerkelijke beleidssturing.</p> <p><i>Overwegingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - De verstrekte informatie over het sociaal domein is tot nu toe door de raad vooral voor kennisgeving aangenomen; - Met de verbeterde beleidsinformatie (zie ook 6.2.6) kan de raad zijn rol ook actief pakken om daadwerkelijk bij te sturen, als daar aanleiding voor is. 	Raad	<p>Door de periodieke informatieverstrekking aan de raad is het mogelijk om beleidssturing meer vorm te geven. Dit is een lastig proces wat ook blijkt uit het initiatiefvoorstel van de raads werkgroep.</p> <p>Idem</p>
1.8	<p>Geef de coproductanten in het sociaal domein een stevige rol bij de actualisering van het beleid alsook bij de periodieke informatievoorziening.</p> <p><i>Overwegingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - De opgaven in het sociale domein vormen een opgave, waarbij veel spelers zijn betrokken en waaraan in coproductie wordt gewerkt. - Door bij de beleidsvoorbereiding, maar ook bij de informatie aan de raad deze spelers een herkenbare plaats te geven wordt de gemeenschappelijkheid van de opgave onderstreept en krijgt overheidsparticipatie daadwerkelijk vorm. 	College/organisatie	<p>Het netwerk van de gemeente is erg groot. Bij actualisering van beleid worden alle partners erbij betrokken.</p> <p>Idem</p>

Tabel 2: Doorwerking aanbevelingen rapport "Een goed begin is het halve werk"

Nr.	Aanbeveling	Aan wie	Doorwerking
2.1	<p>Zorg bij het overnemen van aanbevelingen uit rapporten van de rekenkamercommissie voor een duidelijke opdracht aan uzelf, het college/de ambtelijke organisatie en andere organisaties, zodat het eigenaarschap goed belegd is en laat u informeren over de voortgang, de resultaten en de bereikte effecten.</p> <p><i>Overwegingen:</i></p> <p>Het is van belang om goed vast te leggen, wie het eigenaarschap heeft van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Daarnaast moet de raad de voortgang van de afhandeling daarvan kunnen volgen. Deze rapportage bij het Jaarverslag van de Rekenkamercommissie kan daarbij een hulpmiddel zijn.</p>	Raad	<p>Op 6 november 2018 heeft het college besloten het MT opdracht te geven:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Aanbevelingen van de Rekenkamercommissie uit het onderzoek Intergemeentelijke Samenwerking evenals aanbevelingen uit voorgaande onderzoeken conform dit voorstel systematisch te borgen en te bewaken in de organisatie". 2. De toezegging die in de brief van 30 mei 2017 door uw college aan de Rekenkamercommissie is gedaan uit te voeren: "het aanpassen van het interne werkproces in die zin dat de aanbevelingen uit uw rapporten standaard op de lijst worden geplaatst van moties van de raad en toezeggingen van het college aan de raad. Deze lijst komt wekelijks terug in onze collegevergadering. De zaken op deze lijst (met afdoeningstermijn) worden afgevoerd indien gereed. Hiermee voorkomen we in de toekomst onder elke omstandigheid dat aanbevelingen van uw

Nr.	Aanbeveling	Aan wie	Doorwerking
			Commissie onvoldoende in beeld zijn en blijven". 3. De tekst onder het kopje "Stand van zaken Uitvoering" op de concept-lijst Overzicht aanbevelingen Rekenkamercommissie die bij dit voorstel is gevoegd te actualiseren".
2.2	<p>Maak planmatig en projectmatig werken nadrukkelijker onderdeel van de ontwikkeling van de organisatie naar een innovatieve netwerkgemeente, als hulpmiddel en impuls om resultaatgerichtheid te borgen.</p> <p><i>Overwegingen:</i> Waalre heeft als visie vastgelegd te ontwikkelen naar een innovatieve netwerkgemeente. Het wordt belangrijk geacht dat planmatig en projectmatig werken naadloos past binnen die ontwikkelingen</p>	College	Vanaf september tot en met december 2018 heeft het MT een Strategisch Organisatieplan voorbereid dat begin 2019 door het college zal worden vastgesteld. Projectmatig werken is hierin opgenomen. Met een Uitvoeringsplan en een Personeelsplan, plannen die opgesteld worden ter uitvoering van dit Strategisch Organisatieplan wordt dit projectmatig werken (verder) geïmplementeerd in de organisatie. Laat onverlet dat ook op dit moment volop projectmatig gewerkt wordt, dat dit maatwerk is en dat het effectief is.
2.3	<p>Sluit met de implementatie van planmatig en projectmatig werken aan bij de ontwikkeling van 'belief' en 'behaviour' binnen het project 'het nieuwe samenwerken'.</p> <p><i>Overwegingen:</i> Deze aanbeveling spreekt voor zich</p>	College	Zie boven.
2.4	<p>Stel bij de voorbereiding van besluiten over belangrijke plannen, processen en projecten vooraf kaders vast voor de:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Beoogde resultaten; ▪ Rollen en verantwoordelijkheden; ▪ Randvoorwaarden; ▪ Planning en fasering; ▪ Risico's, controle, evaluatie en verantwoording; ▪ Participatie, communicatie en informatie. <p><i>Overwegingen:</i> Bij belangrijke projecten is het zeer wenselijk dat de raad in een vroegtijdig stadium betrokken wordt en de kaders kan aangeven, waarbinnen de uitwerking kan plaatsvinden.</p>	Raad	Deze aanbeveling heeft een stuk bewustzijn tot gevolg gehad hetgeen maakt dat zowel de raad als het college als de organisatie hier alert op zijn. Binnen en tussen de verschillende gremia wordt hierover regelmatig gesproken over hoe dit steeds optimaal vorm te geven. Dus bij nieuwe plannen, processen en projecten is dit een aandachtspunt. De startnotitie wordt waar mogelijk ingezet. Op dit moment wordt gewerkt aan een organisatie breed format voor deze startnotitie.
2.5	<p>Breng de raad goed in stelling om kaders te stellen voor belangrijke plannen, processen en projecten door de onderdelen van aanbeveling 4 consequent toe te passen en te verwerken in startnotities of bestuursopdrachten.</p> <p><i>Overwegingen:</i> Zie de overwegingen bij 2.4</p>	College	Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met een startnotitie. Genoemde kaders worden hierin zoveel mogelijk meegenomen. Er zijn bv. inmiddels startnotities voor Burgerparticipatie, voor een Woonvisie en voor de Omgevingswet in de raad behandeld. Er wordt momenteel een startnotitie voor Toerisme en Recreatie voorbereid.

Tabel 3: Doorwerking aanbevelingen "Samen is soms beter:

Nr.	Aanbeveling	Aan wie	Doorwerking
-----	-------------	---------	-------------

3.1	<p>Ga bij het aangaan nieuwe of bij herijking van bestaande samenwerkingsverbanden primair de mogelijkheden na om deze onder te brengen in een van de volgende drie schaalgroottes:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Schaal van 9 gemeenten uit het stedelijk gebied · Schaal van 21 voormalige SRE-gemeenten; 	College en Raad	In het collegeadvies van 6 november jl. heeft het college het MT opdracht gegeven "bovenstaande (waaronder deze) aanbevelingen bij de start van een samenwerkingsverband altijd mee te nemen. De coördinator regionale samenwerking (strategisch adviseur) kan hierbij een bewakende en ondersteunende rol vervullen".
Nr.	Aanbeveling	Aan wie	Doorwerking
	<ul style="list-style-type: none"> · Schaal van 1 gemeente (bijvoorbeeld Veldhoven of Eindhoven). <i>Toelichting:</i> <i>Het staat buiten kijf dat primair de inhoud bepalend moet zijn voor de schaalgrootte van de samenwerking. Om het samenwerkingslandschap overzichtelijk te houden, is het zinvol om een veelvoud aan schaalgroottes te voorkomen. Primair zou onderzocht moeten worden, of binnen de genoemde 3 schaalgroottes een oplossing te vinden is. Voordelen van het volgen van deze aanbeveling zijn:</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>De herkenbaarheid van de samenwerking wordt groter;</i> ▪ <i>De samenhang wordt sterker;</i> ▪ <i>Mogelijk vloeien daar op deelgebieden ook efficiencyvoordelen uit voort.</i> ▪ <i>Mocht de inhoud van de beoogde samenwerking echter een specifieke, afwijkende schaalgrootte vereisen, dan moet dit uiteraard te allen tijde mogelijk blijven.</i> 		Sinds het onderzoek van de Rekenkamercommissie is geen nieuwe Gemeenschappelijke Regeling aangegaan. Wel heeft het college obv bovengenoemd collegeadvies besloten het MT opdracht te geven (eventueel door een stagiaire) inzichtelijk te maken in hoeverre de door de raad aangewezen samenwerkingsverbanden op dit moment voldoen aan de checklist, die de Rekenkamercommissie in haar rapport Intergemeentelijke Samenwerking heeft aangereikt". Dit onderzoek moet nog plaatsvinden.
3.2	<p>Neem als college en als raad de maatschappelijk meerwaarde voor de gemeente Waalre als uitgangspunt voor samenwerking en benoem dit expliciet bij de start van de samenwerking.</p> <p><i>Toelichting:</i> <i>Het benoemen van motieven moet gebeuren bij een besluit tot aangaan van een samenwerkingsverband en zo concreet mogelijk zijn. Deze zijn immers bepalend voor het afwegingsproces of het wenselijk of noodzakelijk is om samenwerking aan te gaan. Hou het daarom niet te algemeen. Het achteraf uitwerken van motieven is wel een zinvolle aanvulling, maar heeft dan geen invloed meer op het afwegingsproces.</i></p>	College en Raad	In het collegeadvies van 6 november jl. heeft het college het MT opdracht gegeven "bovenstaande (waaronder deze) aanbevelingen bij de start van een samenwerkingsverband altijd mee te nemen. De coördinator regionale samenwerking (strategisch adviseur) kan hierbij een bewakende en ondersteunende rol vervullen".
3.3	<p>Niet het vermeende financiële voordeel maar de inhoud moet bepalend zijn voor het aangaan van samenwerking</p> <p><i>Toelichting:</i> <i>Zoals uit het onderzoek van COELO is gebleken, levert samenwerking, ook op termijn, geen financieel voordeel op. Een vermeend financieel voordeel is dus geen sterk motief om samenwerking aan te gaan. De inhoudelijkheid</i></p>	College en Raad	In het collegeadvies van 6 november jl. heeft het college het MT opdracht gegeven "bovenstaande (waaronder deze) aanbevelingen bij de start van een samenwerkingsverband altijd mee te nemen. De coördinator regionale samenwerking (strategisch adviseur) kan hierbij een bewakende en ondersteunende rol vervullen".

	<i>moet in alle gevallen leidend zijn voor een samenwerkingsverband.</i>		
3.4	<p>Leg bij het aangaan van samenwerkingsverbanden zo concreet mogelijk vast welke resultaten worden beoogd en hoe en met welke frequentie de feitelijke resultaten worden verantwoord.</p> <p><u>Toelichting:</u> <i>Zoals in onze conclusie is aangegeven, is verantwoording (en de controle daarop) alleen effectief mogelijk, als vooraf de beoogde resultaten zijn benoemd. Om (eventueel tussentijds)</i></p>	College en Raad	In het collegeadvies van 6 november jl. heeft het college het MT opdracht gegeven "bovenstaande (waaronder deze) aanbevelingen bij de start van een samenwerkingsverband altijd mee te nemen. De coördinator regionale samenwerking (strategisch adviseur) kan hierbij een bewakende en ondersteunende rol vervullen".
Nr.	Aanbeveling	Aan wie	Doorwerking
	<i>te kunnen bijsturen, moet ook duidelijk zijn hoe en wanneer over de voortgang wordt gerapporteerd. Om misverstanden daarover te voorkomen is het zinvol dit bij het aangaan van de samenwerking helder vast te leggen.</i>		
3.5	<p>Maak bij onduidelijkheden over de inhoud in ieder geval procesafspraken zodat de raad op zijn minst het proces kan volgen.</p> <p><u>Toelichting:</u> <i>De rekenkamercommissie onderkent, dat niet in alle gevallen al bij het aangaan van een samenwerking alle beoogde motieven, doelen en resultaten concreet benoembaar zijn. In de gevallen, waarbij dat zich voordoet kunnen wel procesafspraken worden gemaakt. Zeker als daarbij ook een helder tijdspad wordt aangegeven stelt dit de raad (dan wel het college) in staat om het proces te volgen. Bovendien ligt dan bij voorbaat vast wanneer de wenselijke concretisering wel aan de orde kan komen.</i></p>	College	In het collegeadvies van 6 november jl. heeft het college het MT opdracht gegeven "bovenstaande (waaronder deze) aanbevelingen bij de start van een samenwerkingsverband altijd mee te nemen. De coördinator regionale samenwerking (strategisch adviseur) kan hierbij een bewakende en ondersteunende rol vervullen".
3.6	<p>Maak als raad vast een effectiever gebruik van zowel het formele instrumentarium als de meer informele beïnvloedingsmogelijkheden.</p> <p><u>Toelichting</u> <i>Bij de begroting/begrotingswijzigingen/jaarrekeningen en mogelijk andere zwaarwichtige besluiten van samenwerkingsverbanden, heeft de raad de formele mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. Van die mogelijkheid kan een effectiever gebruik worden gemaakt.</i></p> <p><i>Tevens kan door het frequent bezoeken van regionale bijeenkomsten voor raadsleden en daar inbreng te leveren beïnvloeding plaatsvinden</i></p>	Raad	Dit onderwerp is de afgelopen periode diverse keren onderwerp van gesprek geweest in de raad, o.a. naar aanleiding van de terugkoppeling van de raads werkgroep die in het Stedelijk Gebied actief is geweest op dit onderwerp.
3.7	<p>Geef collegeleden die actief zijn in besturen of organen van samenwerkingsverbanden heldere opdrachten mee vanuit de lokale beleidsformulering en spreek collegeleden daarop ook aan.</p> <p><u>Toelichting:</u> <i>Als je als raad aan de voorkant van besluitvorming binnen</i></p>	Raad	Dit onderwerp is de afgelopen periode diverse keren onderwerp van gesprek geweest in de raad, o.a. naar aanleiding van de terugkoppeling van de raads werkgroep die in het Stedelijk Gebied actief is geweest op dit onderwerp.

	<i>samenwerkingsverbanden wilt sturen is een van de mogelijkheden om de lokale vertegenwoordiger in die organisaties heldere opdrachten mee te geven op basis van het lokaal vastgestelde beleid. Dit zal niet altijd tot resultaat leiden, Waalre is tenslotte maar één van de deelnemers, maar daarmee kan de lokale visie wel worden gehoord en gewogen.</i>		
3.8	<p>Stel als raad vast op welke samenwerkingsverbanden je als raad nadrukkelijk wil sturen en die waarin je een meer passieve deelname voorstaat dan wel aan het college wil overlaten.</p> <p><u>Toelichting:</u> Bij die keuze zou de raad de volgende overwegingen kunnen hanteren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle samenwerkingsverbanden op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen; 	Raad	De griffier zal op korte termijn conform aanbeveling van de Rekenkamercommissie het presidium voorstellen de 7 Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en) als zodanig aan te wijzen <u>minus</u> Regionaal samenwerkingsverband openbaar basisonderwijs De Kempen omdat we hierin geen financieel belang hebben <u>plus</u> het Stedelijk Gebied Eindhoven. Deze laatste is weliswaar geen GR, maar de raad heeft zelf
Nr.	Aanbeveling	Aan wie	Doorwerking
	<ul style="list-style-type: none"> - Voor de hand liggend is ook die samenwerkingsverbanden, die veel geld vergen van de gemeente (budgettaire rol raad); <p><i>Samenwerkingsverbanden die vorm moeten geven aan lokaal beleid, dan wel dit lokale beleid direct raken;</i></p>		aangegeven in haar visie de Kracht van Waalre dat dit, naast de MRE, het samenwerkingsverband is waar we ons met name op richten. Opgemerkt zij dat het maken van een meerjarenplan bij de meeste GR-en ook het Stedelijk Gebied al de gebruikelijke werkwijze is. Het verzoek zal dus met name bij het Plusteam neergelegd worden".
3.9	<p>Draag het college op om bij de aangewezen samenwerkingsverbanden te bepleiten, (voor zover dat al niet gebeurt) dat deze tenminste één keer in de vier jaar een meerjarenplan opstellen en dit voorleggen aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.</p> <p><u>Toelichting:</u> Sturing op basis van beleid is slechts beperkt mogelijk met gebruikmaking van het instrument "zienswijzen". Daarvoor is vaak een korte reactietermijn beschikbaar. Beter is het dan om een inhoudelijk debat te voeren op basis van een meerjarenbegroting. Beperk dat wel tot de samenwerkingsverbanden, die gekozen zijn op basis van aanbeveling 10. Als dat gekoppeld wordt aan de themabijeenkomsten als bedoeld bij de volgende aanbeveling, kan een reëel inhoudelijk debat met een toetsing aan de lokale beleidsdoelen gestalte krijgen.</p>	Raad	In het collegeadvies van 6 november jl. heeft het college het MT opdracht gegeven "om bij de door de raad aangewezen samenwerkingsverbanden te pleiten voor het eens in de vier jaar opstellen van een meerjarenplan (voor zover dat niet al gebeurt)".
3.10	<p>Houdt ten behoeve van de aansturing van de als belangrijk aangemerkte samenwerkingsverbanden één maal per jaar, bij voorkeur in september, een thematische raadsbijeenkomst. Zorg er daarbij voor dat in één zittingsperiode van de raad tenminste alle als zodanig aangemerkte samenwerkingsverbanden één keer aan de orde komen.</p> <p><u>Toelichting:</u></p>	Raad	In het collegeadvies van 6 november jl. heeft het college het MT de opdracht gegeven "er zorg voor te dragen dat de door de raad aangewezen samenwerkingsverbanden één maal per jaar, bij voorkeur in september, een thematische raadsbijeenkomst verzorgen. Zorg er daarbij voor dat in één zittingsperiode van de raad tenminste alle als zodanig aangemerkte samenwerkingsverbanden één keer aan de orde komen. Opgemerkt zij dat de vier

	<i>Het is zeker zinvol om dan ook de betreffende instellingen voor zo'n bijeenkomst uit te nodigen om de gang van zaken binnen hun instelling nader toe te lichten. Daarbij dient het accent te liggen op hun bijdrage aan de realisering van beleidsdoelen van Waalre en niet op een algemene presentatie van de betreffende instelling.</i>		grote GR-en (MRE, VRBZO, GGD en ODZOB) een dergelijke raadsbijeenkomst al zelf organiseren, deze opdracht betreft dus met name de overige 3 (GRWRE, Plusteam en Stedelijk Gebied)".
3.11	<p>Leg in de voorstellen en besluiten tot het aangaan van samenwerkingsverbanden vast welke rol de raad van Waalre daarin vervult en op welke momenten hij in beeld komt.</p> <p><u>Toelichting:</u> "Ruis op de lijn" wordt vaak veroorzaakt door onduidelijkheid over rolverdeling. Daarom is het goed om bij besluiten tot het aangaan van een samenwerkingsverband vast te leggen in welke gevallen en op welke tijdstippen de raad in beeld komt. Dit scheidt over en weer de nodige duidelijkheid.</p>	College en Raad	In het collegeadvies van 6 november jl. heeft het college het MT de opdracht gegeven "bovenstaande aanbevelingen (waaronder deze) bij de start van een samenwerkingsverband altijd mee te nemen. De coördinator regionale samenwerking (strategisch adviseur) kan hierbij een bewakende en ondersteunende rol vervullen".
3.12	<p>Maak zowel bij toekomstige besluiten tot het aangaan van samenwerkingsverbanden als bij de herijking van bestaande samenwerkingsverbanden gebruik van de aanbevelingen uit het Rapport Democratische Legitimering, de aanbevelingen uit dit rapport en het hierna uitgewerkte afwegingskader en de bijgevoegde checklist.</p> <p><u>Toelichting:</u> Het afwegingskader en de checklist kunnen praktische hulpmiddelen zijn bij het aangaan van nieuwe dan wel heroverweging van bestaande samenwerkingsverbanden. Het is zinvol om bij dat afwegingsproces ook de openstaande aanbevelingen uit het rapport Democratische Legitimering mee te nemen.</p>	College en Raad	In het collegeadvies van 6 november jl. heeft het college het MT de opdracht gegeven "bij de start van een samenwerkingsverband het afwegingskader en de checklist behorend bij het rapport Intergemeentelijke Samenwerking te gebruiken. Ook hier kan de coördinator regionale samenwerking (strategisch adviseur) een bewakende en ondersteunende rol vervullen".
3.13	Sta als raad of Presidium nadrukkelijk stil bij de wijze hoe men de aan de raad geadresseerde aanbevelingen denkt vorm te geven en geef een opdracht aan het college om een voorstel voor te leggen hoe en op welke termijn men de overige aanbevelingen denkt uit te voeren.	Raad	